

Laidiens: 13.05.2005., Nr. 76

Ministru kabineta noteikumi Nr.323

Rīgā 2005.gada 10.maijā (prot. Nr.28 29.§)

Noteikumi par vispārīgajām prasībām diētiskās pārtikas nekaitīgumam, kvalitātei un marķējumam, kā arī par diētiskās pārtikas atbilstības novērtēšanas un tās izmaksu segšanas kārtību

Izdoti saskaņā ar Pārtikas aprites uzraudzības likuma 4.panta desmito un 10.¹ daļu, 13.panta trešo daļu un 20.panta otro daļu

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. vispārīgās nekaitīguma un kvalitātes prasības diētiskajai pārtikai un prasības tās marķējumam;
- 1.2. kārtību, kādā novērtē diētiskās pārtikas atbilstību prasībām, kas noteiktas pārtikas apriti regulējošajos normatīvajos aktos (turpmāk — normatīvie akti);
- 1.3. kārtību, kādā sedz ar novērtēšanu saistītās izmaksas, un izmaksu apmēru;
- 1.4. kārtību, kādā diētisko pārtiku reģistrē diētiskās pārtikas datu bāzē (turpmāk — datu bāze).
2. Diētiskajai pārtikai atļauts pievienot tādas vielas, kas nodrošina pārtikai specifisku sastāvu un atbilstību lietošanas mērķim, ja to pievienošana normālos vai paredzamos lietošanas apstākļos nenodara kaitējumu cilvēka veselībai, dzīvībai vai videi.
3. Ja diētiskajai pārtikai pievieno šo noteikumu pielikumā minētās vielas, atļauts pievienot tikai pielikumā minētās vielu ķīmiskās formas.
4. Ražotājs nodrošina diētiskās pārtikas specifiskā sastāva vai īpašību atbilstību paredzētajam produkta lietošanas mērķim.
5. Diētiskās pārtikas marķējums, izmantotās marķēšanas metodes, noformējums un reklāma nedrīkst būt maldinoša (piemēram, nedrīkst piedēvēt pārtikai tai neesošas īpašības vai netieši norādīt, ka tā spēj novērst, ārstēt vai izārstēt slimības). Ir atļauts izplatīt jebkuru derīgu informāciju vai ieteikumus, kas paredzēti tikai medicīnas, uzturzinātnes vai farmācijas speciālistiem.
6. Diētiskās pārtikas marķējumā, izņemot diētisko pārtiku ar samazinātu enerģētisko vērtību un diētisko pārtiku cilvēkiem ar veselības traucējumiem, papildus prasībām, kas noteiktas citos normatīvajos aktos, kuri attiecas uz pārtikas apriti, norāda:
 - 6.1. kvalitatīvā vai kvantitatīvā sastāva atsevišķos elementus vai īpašo ražošanas procesu, kas piešķir produktam īpašo enerģētisko vērtību vai uzturvērtību;

6.2. enerģētisko vērtību, kas izteikta kilodžoulos (kJ) un kilokalorijās (kcal);

6.3. ogļhidrātu, olbaltumvielu un tauku saturu 100 gramos vai 100 mililitros tirdzniecībai sagatavota produkta vai, ja nepieciešams, patēriņam sagatavotā produkta daudzumā;

6.4. ja enerģētiskā vērtība ir mazāka par 50 kilodžouliem (12 kilokalorijām) 100 gramos vai 100 mililitros tirdzniecībai sagatavota produkta, enerģētiskās vērtības norādi var aizstāt attiecīgi ar vārdiem “enerģētiskā vērtība 100 gramos ir mazāka par 50 kilodžouliem (12 kilokalorijām)” vai ar vārdiem “enerģētiskā vērtība 100 mililitros ir mazāka par 50 kilodžouliem (12 kilokalorijām)”.

7. Mazumtirdzniecībā atļauts izplatīt tikai fasētu diētisko pārtiku.

8. Lai Latvijas Republikas teritorijā pirmo reizi uzsāktu šo noteikumu 6.punktā minētās diētiskās pārtikas izplatīšanu, ražotājs vai izplatītājs (turpmāk — iesniedzējs) iesniedz Latvijas Pārtikas centrā šādus dokumentus:

8.1. iesniegumu par diētiskās pārtikas reģistrāciju datu bāzē. Iesniegumā norāda šādu informāciju:

8.1.1. ražotāja un izplatītāja nosaukums, juridiskā adrese, reģistrācijas numurs un kontaktpersonas tālruna numurs;

8.1.2. produkta tirdzniecības nosaukums, fasējuma veids un pagatavošanas veids;

8.2. ražotāja sniegto informāciju (normatīvi tehniskā dokumentācija vai produkta apraksts) par diētiskās pārtikas specifisko sastāvu vai īpašo ražošanas procesu, kas piešķir produktam īpašo enerģētisko vērtību vai uzturvērtību, un tās paredzamo lietošanu;

8.3. marķējuma teksta paraugu (nosūta arī elektroniski uz Latvijas Pārtikas centra oficiālo elektroniskā pasta adresi).

9. Lai reģistrētu datu bāzē šo noteikumu 6.punktā minēto diētisko pārtiku, kas ražota trešajās valstīs (valstīs, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis), iesniedzējs papildus šo noteikumu 8.punktā minētajiem dokumentiem iesniedz Latvijas Pārtikas centrā atbilstoši Eiropas vai starptautiskās standartizācijas organizācijas standartam attiecīgajā jomā akreditētas atbilstības novērtēšanas institūcijas inspekcijas ziņojumu par diētiskās pārtikas ražotāja atbilstību vienam no šādiem normatīvajiem aktiem:

9.1. Ministru kabineta 2004.gada 8.aprīļa noteikumiem Nr.269 “Higiēnas prasības pārtikas aprīvē”;

9.2. Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa Regulai (EK) Nr.852/2004 par pārtikas produktu higiēnu.

10. Latvijas Pārtikas centrs izskata šo noteikumu 8.punktā minētos dokumentus, novērtē diētiskās pārtikas atbilstību normatīvo aktu prasībām un pieņem lēmumu par diētiskās pārtikas reģistrāciju datu bāzē vai, ja diētiskā pārtika neatbilst normatīvo aktu prasībām, — par atteikumu reģistrēt diētisko pārtiku, kā arī paziņo par pieņemto lēmumu iesniedzējam. Latvijas Pārtikas centra lēmumu var apstrīdēt Veselības ministrijā mēneša laikā pēc lēmuma spēkā stāšanās dienas.

11. Ja šo noteikumu 6.punktā minētā diētiskā pārtika pirms iekļaušanas diētiskās pārtikas datu bāzē izplatīta citā Eiropas Savienības dalībvalstī, iesniedzējs papildus šo noteikumu 8.punktā minētajai informācijai norāda attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts kompetento iestādi, kas pieņēmusi lēmumu reģistrēt konkrēto diētisko pārtiku.

12. Latvijas Pārtikas centrs ir tiesīgs pieprasīt iesniedzējam šo noteikumu 8.punktā minētās informācijas apstiprinājumu, kas nepieciešams, lai pieņemtu lēmumu par diētiskās pārtikas atbilstību normatīvo aktu prasībām.

13. Latvijas Pārtikas centrs veido un uztur šo noteikumu 6.punktā minētās diētiskās pārtikas datu bāzi. Datu bāzē iekļauj šādu informāciju:

13.1. ražotāja un izplatītāja nosaukums, adrese, reģistrācijas numurs un kontaktpersonas tālruņa numurs;

13.2. diētiskās pārtikas tirdzniecības nosaukums; fasējuma veids un pagatavojuma veids;

13.3. diētiskās pārtikas lietošanas mērķis;

13.4. marķējuma teksts;

13.5. diētiskās pārtikas reģistrācijas apliecinājuma izsniegšanas datums un numurs.

14. Maksa par šo noteikumu 10.punktā minēto diētiskās pārtikas atbilstības novērtēšanu ir 116,80 lati (bez PVN). Latvijas Pārtikas centrs uzsāk diētiskās pārtikas atbilstības novērtēšanu pēc minētās summas ieskaitīšanas Latvijas Pārtikas centra pamatbudžeta kontā. Ja diētiskā pārtika pirms iekļaušanas diētiskās pārtikas datu bāzē ir izplatīta citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, tās atbilstību novērtē bez maksas.

15. Šo noteikumu ievērošanas valsts uzraudzību un kontroli nodrošina Pārtikas un veterinārais dienests.

16. Ja ir saņemta informācija, uz kuru pamatojoties var secināt, ka diētiskā pārtika, kas ir reģistrēta datu bāzē, neatbilst normatīvo aktu prasībām vai var radīt draudus cilvēku veselībai, Latvijas Pārtikas centram ir tiesības pieprasīt iesniedzējam papildu informāciju un testēšanas pārskatus. Ja Latvijas Pārtikas centrs konstatē, ka konkrētā diētiskā pārtika neatbilst normatīvo aktu prasībām vai var radīt draudus cilvēku veselībai, tas pieņem lēmumu par reģistrācijas atcelšanu un par to nekavējoties informē Eiropas Savienības dalībvalstis, Eiropas Komisiju un Pārtikas un veterināro dienestu, kā arī iesniedzēju, kas saņēmis lēmumu par konkrētās diētiskās pārtikas iekļaušanu datu bāzē. Par reģistrācijas atcelšanu izdara atzīmi datu bāzē.

17. Šo noteikumu 9.1.apakšpunkts ir spēkā līdz 2005.gada 31.decembrim.

18. Šo noteikumu 9.2.apakšpunkts stājas spēkā ar 2006.gada 1.janvāri.

19. Šo noteikumu pielikuma 1.13.6., 2.1.11., 2.1.12., 2.2.12., 2.2.13., 2.4.12., 2.4.13., 2.4.14., 2.5.6., 2.6.9., 2.7.7., 2.9.4., 2.11.3., 2.14.1. un 2.14.2.apakšpunkts ir spēkā līdz 2006.gada 31.decembrim.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 1989.gada 3.maija Direktīvas 1989/398/EEK par dalībvalstu likumu tuvināšanu attiecībā uz īpašas diētas pārtikas produktiem;

2) Komisijas 2001.gada 15.februāra Direktīvas 2001/15/EK par vielām, ko ar īpašiem barošanas mērķiem var pievienot pārtikai ar konkrētiem uzturrādītājiem;

3) Komisijas 2004.gada 20.janvāra Direktīvas 2004/6/EK, ar ko atkāpjas no Direktīvas 2001/15/EK, lai atliktu dažu produktu tirdzniecības aizlieguma piemērošanu;

4) Komisijas 2004.gada 20.janvāra Direktīvas 2004/5/EK, ar ko groza Direktīvu 2001/15/EK, lai pielikumā iekļautu dažas vielas.

Ministru prezidents A.Kalvītis

Veselības ministrs G.Bērziņš

Redakcijas piebilde: noteikumi stājas spēkā ar 2005.gada 14.maiju.

Vielas, kuras atļauts pievienot diētiskajai pārtikai, un to ķīmiskās formas

Nr.p.k.	Vielas	Vielu ķīmiskās formas
1	2	3
1.	Vitamīni	
1.1.	A vitamīns	retinols
1.1.1.		retinola acetāts
1.1.2.		retinola palmitāts
1.1.3.		beta-karotīns
1.1.4.		
1.2.	D vitamīns	ergokalciferols
1.2.1.		holekalciferols
1.2.2.		
1.3.	B ₁ vitamīns	tiamīna hidrohlorīds
1.3.1.		tiamīna mononitrāts
1.3.2.		
1.4.	B ₂ vitamīns	riboflavīns
1.4.1.		nātrija riboflavīna 5'-fosfāts
1.4.2.		
1.5.	niacīns	nikotinamīds
1.5.1.		nikotīnskābe
1.5.2.		
1.6.	B ₆ vitamīns	piridoksīna hidrohlorīds
1.6.1.		piridoksīna 5'-fosfāts
1.6.2.		piridoksīna dipalmitāts
1.6.3.		
1.7.	pantotēnskābe	kalcija D-pantotenāts
1.7.1.		nātrija D-pantotenāts
1.7.2.		dekspantenols
1.7.3.		
1.8.	folskābe	pteroilmonoglutamīnskābe
1.9.	B ₁₂ vitamīns	ciānkobalamīns
1.9.1.		hidroksokobalamīns
1.9.2.		
1.10.	biotīns	D-biotīns
1.11.	C vitamīns	L-askorbīnskābe
1.11.1.		nātrija L-askorbāts
1.11.2.		kalcija L-askorbāts
1.11.3.		kālija L-askorbāts
1.11.4.		L-askorbil-6-palmitāts
1.11.5.		
1.12.	K vitamīns	filohinons (fitomenadions)
1.13.	E vitamīns	D-alfa-tokoferols
1.13.1.		DL-alfa-tokoferols
1.13.2.		D-alfa-tokoferola acetāts
1.13.3.		DL-alfa-tokoferola acetāts
1.13.4.		D-alfa-tokoferola skābais sukcināts